

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้จะได้กล่าวโดยสรุปเกี่ยวกับผลการวิจัย เรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์เกี่ยวกับการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 โดยจะเรียงลำดับตามขั้นตอนคือ วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11
2. เพื่อศึกษาปัญหาในการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 2 กลุ่ม คือ
 - กลุ่มผู้บริหารของโรงเรียน หมายถึง อาจารย์ใหญ่หรือผู้อำนวยการและผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการทุกคน ซึ่งมีจำนวน 930 คน กำหนดขนาดตัวอย่างประชากรโดยการเปิดตารางของ Krejcie and Morgan (1970 : 608) ได้กลุ่มตัวอย่าง 275 คน แล้วนำไปสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย(Simple Random Sampling)
 - กลุ่มครูอาจารย์ หมายถึง ครูอาจารย์ที่ปฏิบัติการสอนอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 ซึ่งมีจำนวน 5,141 คน กำหนดขนาดตัวอย่างประชากรโดยการเปิดตารางของ Krejcie and Morgan (1970 : 608) ได้กลุ่มตัวอย่าง 361 คน นำจำนวนครูอาจารย์ในแต่ละโรงเรียนไปเทียบสัดส่วน เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างครบตามจำนวนตามตารางของ Krejcie and Morgan แล้วนำไปสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย(Simple Random Sampling)
 รวมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวนทั้งสิ้น 636 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ใช้สอบถามกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของคำถามที่ใช้เป็นแบบสอบถามกำหนดให้เลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 ลักษณะคำถามที่ใช้เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารกิจการนักเรียน ลักษณะคำถามที่ใช้เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลการส่งและเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์และตอบรับกลับเป็นรายฉบับ จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งสิ้น 636 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืน 550 ฉบับ และเมื่อตรวจสอบแล้วเป็นฉบับที่สมบูรณ์ใช้ในการวิจัยได้ จำนวน 541 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.06

4. การวิเคราะห์ข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาและข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารกิจการนักเรียน วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหาร เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี มากที่สุด รองลงมาคือ อายุระหว่าง 41 - 50 ปี โดยส่วนมากมีวุฒิปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการทำงานอยู่ในช่วง 5 - 10 ปี

ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูอาจารย์ เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี มากที่สุด รองลงมาคือ มีอายุต่ำกว่า 31 ปี โดยส่วนมากมีวุฒิปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการทำงานอยู่ในช่วง 5 - 10 ปี

เมื่อพิจารณาโดยรวมทั้งหมด ปรากฏว่าทั้งสองกลุ่มเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี มากที่สุด รองลงมาคือ อายุระหว่าง 41 - 50 ปี โดยส่วนมากมีวุฒิปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการทำงานอยู่ในช่วง 5 - 10 ปี

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนที่เป็นความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์เกี่ยวกับการบริหารกิจการนักเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 ทั้ง 10 ด้าน สรุปได้ดังนี้

1. ด้านการรับเด็กเข้าเรียนและการแบ่งกลุ่มนักเรียน ทั้งผู้บริหารและครูอาจารย์ เห็นว่าการบริหารกิจการนักเรียนในภาพรวมด้านนี้ อยู่ในระดับมาก

ซึ่งมีการบริหารกิจการนักเรียนที่อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับดังนี้

1.1 การรับสมัครนักเรียน โรงเรียนปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ

1.2 โรงเรียนจัดให้มีการประชาสัมพันธ์การรับสมัครนักเรียนตามพื้นที่บริการ

ส่วนการบริหารกิจการนักเรียนจากความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่มอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้

1.3 การจัดจำนวนนักเรียนในห้องเรียนจัดได้เหมาะสมตามเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

1.4 การจัดนักเรียนเข้าเรียนตามแผนการเรียนหรือจัดเข้าห้องเรียนตรงตามความต้องการของนักเรียน

1.5 การแบ่งกลุ่มนักเรียนในโรงเรียนของท่าอากาศยานคะแนนจากผลการสอบมาเป็นเกณฑ์ในการพิจารณา

และการบริหารกิจการนักเรียนจากความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่มอยู่ในระดับน้อยมีเพียง 1 ข้อ คือ

1.6 ภายหลังจากการจัดนักเรียนเข้าชั้นเรียนมีนักเรียนขอเปลี่ยนแผนการเรียนหรือห้องเรียน

2. ด้านการปฐมนิเทศ ทั้งผู้บริหารและครูอาจารย์ พบว่าการบริหารกิจการนักเรียนในภาพรวมด้านนี้ อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้

2.1 การปฐมนิเทศมีการแนะนำนักเรียนให้รู้จักกับอาจารย์และสถานที่ฝ่ายต่าง ๆ ที่นักเรียนจะต้องเกี่ยวข้องด้วย

2.2 โรงเรียนมีการกำหนดจุดมุ่งหมายในการปฐมนิเทศนักเรียนไว้ชัดเจน

2.3 โรงเรียนจัดเอกสารคู่มือนักเรียนและผู้ปกครอง เพื่อให้ทราบกฎ ระเบียบ ข้อบังคับซึ่งเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตในโรงเรียน

2.4 ครูอาจารย์ในโรงเรียนให้ความร่วมมือในการปฐมนิเทศนักเรียน

2.5 นักเรียนและผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการปฐมนิเทศ

2.6 โรงเรียนได้ทำการประเมินผลการดำเนินการปฐมนิเทศและนำผลการประเมินไปปรับปรุงในการจัดครั้งต่อไป

3. ด้านการจัดให้ทุนการศึกษา ทั้งผู้บริหารและครูอาจารย์ เห็นว่าการบริหารกิจการนักเรียนในภาพรวมด้านนี้ อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้

3.1 โรงเรียนมีเกณฑ์ในการพิจารณาผู้ที่ได้รับทุนการศึกษาอย่างเหมาะสม

3.2 โรงเรียนจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนและผู้ปกครองที่ต้องการ
ทุนการศึกษาทราบอย่างทั่วถึง

3.3 โรงเรียนมีการอบรมให้นักเรียนผู้รับทุนสำนึกในความรับผิดชอบต่อผู้ให้ทุน
และปฏิบัติตนให้เหมาะสมทั้งในปัจจุบันและอนาคต

3.4 โรงเรียนจัดทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนที่ขาดแคลนได้เพียงพอกับความ
ต้องการ

3.5 โรงเรียนได้ติดตามและประเมินผลว่านักเรียนที่ได้รับทุนแล้วดำเนินชีวิตได้
ถูกต้องและเหมาะสม

4. ด้านการจัดบริการและสวัสดิการต่าง ๆ เช่น บริการอาหารกลางวันและน้ำดื่ม
บริการสุขภาพอนามัยฯลฯ ทั้งผู้บริหารและครูอาจารย์ เห็นว่าการบริหารกิจการนักเรียนในภาพรวม
ด้านนี้ อยู่ในระดับน้อย

แต่มี การบริหารกิจการนักเรียนในด้านนี้ที่อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ เรียงตามลำดับ
ดังนี้

4.1 โรงเรียนได้จัดให้มีการตรวจสุขภาพนักเรียน เป็นประจำทุกปี

4.2 โรงเรียนมีบริการน้ำดื่มให้แก่ นักเรียนเพียงพอและถูกสุขลักษณะ

4.3 โรงเรียนจัดให้มีการดูแลและควบคุมคุณภาพของอาหารที่โรงเรียนจัดให้หรือ
จำหน่ายในโรงเรียนให้ถูกหลักโภชนาการ

มีข้อสังเกตว่า ข้อ 4.2 และ ข้อ 4.3 ผู้บริหารเห็นว่าอยู่ในระดับมาก แต่ครูอาจารย์
เห็นว่าอยู่ในระดับน้อย

ส่วนการบริหารกิจการนักเรียนจากความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่มอยู่ในระดับน้อย
เรียงตามลำดับ ดังนี้

4.4 โรงเรียนมีเวชภัณฑ์ที่จำเป็นเพียงพอต่อการปฐมพยาบาล

4.5 โรงเรียนมีเตียงพยาบาลเพียงพอต่อการให้บริการนักเรียนและครูอาจารย์

4.6 จำนวนห้องน้ำห้องส้วมมีเพียงพอและสะอาดถูกสุขลักษณะ

4.7 ห้องสมุดมีจำนวนหนังสือ ตำรา วารสาร เพียงพอสำหรับการบริการ

4.8 โรงเรียนมีพยาบาลหรือเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่พยาบาลเพียงพอต่อจำนวน

นักเรียน

แต่มีข้อสังเกตว่า ใน ข้อ 4.4 , 4.5 และ 4.6 ผู้บริหารเห็นว่าอยู่ในระดับมาก แต่
ครูอาจารย์เห็นว่าอยู่ในระดับน้อย

5. ด้านการบริการปรึกษาหารือหรือแนะแนว ทั้งผู้บริหารและครูอาจารย์ เห็นว่าการบริหารจัดการนักเรียนในภาพรวมด้านนี้อยู่ในระดับน้อย

แต่มีการบริหารจัดการนักเรียนในด้านนี้ที่อยู่ในระดับมาก 4 ข้อเรียงตามลำดับดังนี้

5.1 โรงเรียนจัดหาเอกสารและข้อมูลเพื่อประโยชน์แก่การแนะแนวให้นักเรียนได้มีโอกาสในการศึกษาค้นคว้า

5.2 โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์และกระตุ้นให้นักเรียนได้ทราบและมาใช้บริการปรึกษาหารือหรือแนะแนว

5.3 โรงเรียนได้เชิญผู้เชี่ยวชาญหรือนุคคลภายนอกที่ประสบความสำเร็จในอาชีพต่าง ๆ มาให้การแนะแนวแก่นักเรียน

5.4 โรงเรียนจัดให้มีห้องหรือหน่วยบริการปรึกษาหารือหรือแนะแนวไว้โดยเฉพาะอย่าง

มีข้อสังเกตว่า ในข้อ 5.2 , 5.3 และข้อ 5.4 ผู้บริหารเห็นว่าอยู่ในระดับมาก แต่ครูอาจารย์เห็นว่าอยู่ในระดับน้อย

ส่วนการบริหารจัดการนักเรียนที่อยู่ในระดับน้อย เรียงตามลำดับดังนี้

5.5 โรงเรียนได้มีการติดตามผลนักเรียนหลังจากที่ได้มารับบริการปรึกษาหารือหรือแนะแนวไปแล้ว

5.6 นักเรียนให้ความสนใจในการใช้บริการปรึกษาหารือหรือแนะแนวของโรงเรียน

5.7 โรงเรียนมีอาจารย์และบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถโดยเฉพาะ เพื่อทำหน้าที่แนะแนวเพียงพอสอดคล้องจำนวนนักเรียน

มีข้อสังเกตว่า ข้อ 5.5 ผู้บริหารเห็นว่าอยู่ในระดับมาก แต่ครูอาจารย์เห็นว่าอยู่ในระดับน้อย

8. ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน ทั้งผู้บริหารและครูอาจารย์ เห็นว่าการบริหารจัดการนักเรียนในภาพรวมด้านนี้ อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้

6.1 ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญและสนับสนุนการจัดกิจกรรมของนักเรียน

6.2 อาจารย์ในโรงเรียนให้ความสนใจและร่วมมือในการจัดกิจกรรมของนักเรียน

6.3 โรงเรียนจัดกิจกรรมนักเรียนได้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของ

นักเรียน

6.4 ในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ
ทั่วถึง

6.5 โรงเรียนจัดอาจารย์ที่ปรึกษาได้เหมาะสมกับแต่ละกิจกรรม

6.6 โรงเรียนได้จัดกิจกรรมประเภทต่าง ๆ ขึ้นเพื่อสนองความต้องการ ความถนัด
และความสามารถของนักเรียนได้ครอบคลุมเหมาะสม

6.7 การจัดกิจกรรมนักเรียนแต่ละครั้งโรงเรียนได้จัดให้มีการประเมินผลเพื่อ
พัฒนาหรือปรับปรุงแก้ไข

6.8 โรงเรียนได้เชิญผู้ปกครอง และบุคคลภายนอกให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัด
กิจกรรมของนักเรียน

ส่วนการบริหารกิจการนักเรียนที่อยู่ในระดับน้อย มีเพียง 1 ข้อ คือ

6.9 การจัดกิจกรรมนักเรียนมีผลกระทบต่อเวลาเรียนของนักเรียน

7. ด้านการจัดสอนซ่อมเสริมทั้งผู้บริหารและครูอาจารย์ เห็นว่าการบริหารกิจการ
นักเรียนในภาพรวมด้านนี้ อยู่ในระดับน้อย

แต่มีการบริหารกิจการนักเรียนในด้านนี้ที่อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ คือ

7.1 อาจารย์ให้ความสนใจและให้ความร่วมมือในการสอนซ่อมเสริม

มีข้อสังเกตว่า ข้อ 7.1 ผู้บริหารเห็นว่าอยู่ในระดับมาก แต่ครูอาจารย์เห็นว่าอยู่
ในระดับน้อย

ส่วนการบริหารกิจการนักเรียนในด้านนี้ จากความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่มอยู่ใน
ระดับน้อย เรียงตามลำดับดังนี้

7.2 โรงเรียนมีการดำเนินการสอนเสริมนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ

7.3 โรงเรียนได้มีการสำรวจนักเรียนที่เรียนอ่อน แล้วจัดให้มีการสอนซ่อมเสริม

7.4 มีการสำรวจหรือวิจัยว่าการสอนซ่อมเสริมนั้นให้ประโยชน์แก่นักเรียน

7.5 นักเรียนและผู้ปกครองให้ความสนใจในการให้บุตรเรียนซ่อมเสริม

8. ด้านการรักษาวินัยและความประพฤติของนักเรียน ทั้งผู้บริหารและครูอาจารย์
เห็นว่าการบริหารกิจการนักเรียนในภาพรวมด้านนี้ อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้

8.1 โรงเรียนจัดให้มีการประชาสัมพันธ์หรือยกย่องชมเชยแก่นักเรียนที่ประพฤติดี

8.2 โรงเรียนได้ดำเนินการตรวจสอบนักเรียนในเรื่องเกี่ยวกับยาเสพติด

8.3 โรงเรียนได้กำหนดแนวทางในการป้องกันปัญหาและการปราบปราม
ยาเสพติดในโรงเรียน

8.4 ผู้บริหารโรงเรียนมีส่วนช่วยกระตุ้นและตักเตือนให้นักเรียนรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียน

8.5 โรงเรียนได้จัดทำประกาศหรือคู่มือให้นักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้ทราบและเข้าใจกฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับวินัยและการปฏิบัติตนของนักเรียน

8.6 อาจารย์ในโรงเรียนให้ความร่วมมือในการดูแลให้นักเรียนรักษาระเบียบวินัย

8.7 โรงเรียนมีความเคร่งครัดต่อการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียน

8.8 โรงเรียนหาแนวทางในการป้องกันปัญหาเรื่องการล่วงเกินทางเพศของนักเรียนในโรงเรียน

8.9 โรงเรียนได้มีการศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนที่กระทำผิดวินัยในด้านต่าง ๆ เป็นประจำ เพื่อนำมาหาวิธีการแก้ไข

8.10 โรงเรียนได้เชิญผู้ปกครองมาปรึกษาหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนด้านระเบียบวินัยและความประพฤติของนักเรียน

9. ด้านการทําระเบียบนสะสมเป็นหลักฐานและประวัตินักเรียน ทั้งผู้บริหารและครูอาจารย์ เห็นว่าการบริหารกิจการนักเรียนในภาพรวมด้านนี้ อยู่ในระดับมาก คือ

9.1 การทําระเบียบนสะสมของโรงเรียนจัดให้มีรายละเอียดครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ ที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียน

9.2 มีการรายงานผลการเรียนและความประพฤติของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบอย่างรวดเร็วและสม่ำเสมอ

9.3 อาจารย์ในโรงเรียนให้ความสำคัญและร่วมมือในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนเพื่อเก็บเป็นหลักฐาน

9.4 โรงเรียนให้ความสะดวกแก่ผู้เกี่ยวข้องในการค้นประวัตินักเรียน

9.5 การบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับตัวนักเรียนได้จัดทำเป็นปัจจุบัน

9.6 ผู้ปกครองนักเรียนให้ความสำคัญและเอาใจใส่ในการกรอกสมุดรายงานผลการเรียนและความประพฤติของนักเรียน

10. ด้านการวิจัยประเมินผลและติดตามผลเมื่อนักเรียนเรียนสำเร็จไปแล้ว ทั้งผู้บริหารและครูอาจารย์ เห็นว่าการบริหารกิจการนักเรียนในภาพรวมด้านนี้ อยู่ในระดับน้อย

แต่มีการบริหารกิจการนักเรียนในด้านนี้ที่อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ คือ

10.1 โรงเรียนได้ติดตามความเคลื่อนไหวและความสำเร็จของนักเรียนที่เรียนจบไปแล้วทุกคนเป็นประจำ

การบริหารกิจการนักเรียนจากความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่มอยู่ในระดับน้อย เรียงตามลำดับ ดังนี้

10.2 โรงเรียนได้ทำการประเมินผลและติดตามนักเรียนที่เรียนจบแล้ว เพื่อนำมาแก้ไขข้อบกพร่องในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

10.3 โรงเรียนได้จัดประชาสัมพันธ์แก่ผู้มีผลงานดีเด่นหรือผู้ที่มีคุณความดี ช่วยเหลือสังคมให้ชุมชนทราบ

10.4 โรงเรียนจัดทำทำเนียบศิษย์เก่าซึ่งมีข้อมูลเป็นปัจจุบัน

ตอนที่ 3 ปัญหาในการบริหารกิจการนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11 ทั้ง 10 ด้าน สรุปได้ดังนี้

1. ด้านการรับเด็กเข้าเรียนและการแบ่งกลุ่มนักเรียน ผู้บริหารและครูอาจารย์ เห็นว่าปัญหาในภาพรวมด้านนี้ อยู่ในระดับน้อย

แต่มีปัญหาในการบริหารกิจการนักเรียนที่อยู่ในระดับมาก 2 ข้อเรียงตามลำดับ ดังนี้

1.1 เด็กที่รับเข้าศึกษามีปัญหาทางด้านความรู้ความสามารถในการเรียนอ่อน

1.2 นักเรียนเลือกแผนการเรียนตามเพื่อน ทำให้เกิดปัญหาเรียนได้ไม่ตรงตามความสามารถและความถนัด

ส่วนปัญหาในการบริหารกิจการนักเรียนจากความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่มอยู่ในระดับน้อย เรียงตามลำดับ ดังนี้

1.3 โรงเรียนประสบปัญหาจำนวนเด็กที่มาสมัครลดลง เพราะมีการเกิดโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาของสำนักงานประถมศึกษาแห่งชาติ

1.4 การแบ่งกลุ่มนักเรียนเน้นที่ความรู้ความสามารถเป็นเกณฑ์ทำให้เป็นปัญหากับครูอาจารย์ที่ได้สอนห้องเรียนที่มีเด็กเรียนอ่อน

1.5 การจัดแผนการเรียนเป็นแบบบังคับจนเกินไป ทำให้ไม่สนองความต้องการของเด็ก

1.6 การจัดแผนการเรียนเป็นแบบบังคับเลือกจำนวนนักเรียนในแต่ละกลุ่มต่างกันมาก ทำให้เกิดปัญหาในการเรียนการสอน

2. ด้านการปฐมนิเทศ ผู้บริหารและครูอาจารย์ เห็นว่าปัญหาในการบริหารกิจการนักเรียนในภาพรวมด้านนี้ อยู่ในระดับน้อย เรียงตามลำดับดังนี้

- นักเรียน
- 2.1 กิจกรรมที่จัดในการปฐมนิเทศไม่เข้าใจหรือกระตุ้นความสนใจของนักเรียน
- 2.2 ขาดบุคลากรที่มีความชำนาญในการจัดการและสร้างความเข้าใจให้กับ
- นักเรียน
- 2.3 การเตรียมการปฐมนิเทศขาดความพร้อมทั้งวัตถุประสงค์เนื้อหาและการ
- ดำเนินการ
- 2.4 ผู้ปกครองและนักเรียนไม่เห็นความสำคัญและไม่ให้ความร่วมมือ
- 2.5 ครูไม่เห็นความสำคัญและไม่ให้ความร่วมมือ
3. ด้านการจัดให้ทุนการศึกษา ผู้บริหารและครูอาจารย์ เห็นว่าปัญหาในการบริหารกิจการนักเรียนในภาพรวมด้านนี้ อยู่ในระดับน้อย เรียงตามลำดับดังนี้
- 3.1 โรงเรียนจัดหาทุนได้ไม่เพียงพอกับความต้องการของนักเรียนที่ขาดแคลน
- 3.2 ขาดการสำรวจนักเรียนและผู้ปกครองที่ยากจนแล้วกระตุ้นให้มาขอรับทุน
- 3.3 การประชาสัมพันธ์ในเรื่องการให้ทุนยังไม่ทั่วถึง
- 3.4 การพิจารณาให้ทุนไม่รัดกุมพอและมีข้อมูลไม่เพียงพอ ขาดความยุติธรรม
4. ด้านการจัดบริการและสวัสดิการต่าง ๆ ผู้บริหารและครูอาจารย์ เห็นว่าปัญหาในการบริหารกิจการนักเรียนในภาพรวมด้านนี้ อยู่ในระดับน้อย
- แต่มีปัญหาในการบริหารกิจการนักเรียนในด้านนี้ที่อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ เรียงตามลำดับดังนี้
- 4.1 หนังสือ ตำรา วารสารมีไม่เพียงพอ ขาดงบประมาณสนับสนุน
- 4.2 ขาดบุคลากรด้านพยาบาล
- 4.3 ขาดเวชภัณฑ์และอุปกรณ์ในการปฐมพยาบาล
- ส่วนปัญหาในการบริหารกิจการนักเรียนจากความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่มอยู่ในระดับน้อย เรียงตามลำดับดังนี้
- 4.4 ห้องน้ำ ห้องส้วมไม่เพียงพอและขาดการเอาใจใส่ดูแลให้สะอาดถูกสุขลักษณะอย่างเป็นประจำ
- 4.5 ขาดการควบคุมดูแลการบริการด้านอาหารและเครื่องดื่มให้ถูกหลักโภชนาการและสุขอนามัย
- 4.6 โรงเรียนไม่สามารถจัดบริการด้านสุขภาพให้นักเรียนได้อย่างทั่วถึง มีข้อสังเกตใน ข้อ 4.4 ผู้บริหารเห็นว่ายังมีปัญหาน้อย ส่วนกลุ่มครูอาจารย์เห็นว่า
- ปัญหามาก

5. ด้านการบริการปรึกษาหารือหรือแนะแนว ผู้บริหารและครูอาจารย์ เห็นว่า ปัญหาในการบริหารกิจการนักเรียนในภาพรวมด้านนี้ อยู่ในระดับน้อย

แต่มีปัญหาในการบริหารกิจการนักเรียนในด้านนี้ที่อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ เรียงตามลำดับดังนี้

5.1 ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถหรือศึกษามาทางด้านการแนะแนวโดยตรง

5.2 นักเรียนไม่สนใจ และไม่กล้ามาใช้บริการแนะแนว

มีข้อสังเกตในข้อ 5.2 กลุ่มผู้บริหารเห็นว่าปัญหาน้อย ส่วนกลุ่มครูอาจารย์เห็นว่าปัญหามาก

ส่วนปัญหาในการบริหารกิจการนักเรียนจากความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่มอยู่ในระดับน้อย เรียงตามลำดับดังนี้

5.3 การแนะแนวมุ่งเพียงเรื่องการศึกษาต่อเท่านั้น มิได้มุ่งดูแลด้านความประพฤติหรือปัญหาด้านครอบครัวและจิตใจ

5.4 สถานที่ที่โรงเรียนจัดให้มีการแนะแนวไม่เหมาะสม

5.5 อาจารย์ไม่เห็นความสำคัญของการแนะแนวและไม่ให้ความร่วมมือ

6. ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน ผู้บริหารและครูอาจารย์ เห็นว่าปัญหาในการบริหารกิจการนักเรียนในภาพรวมด้านนี้ อยู่ในระดับน้อย

แต่มี ปัญหาในการบริหารกิจการนักเรียนในด้านนี้ที่อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ คือ

6.1 ขาดงบประมาณและอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม

ส่วนปัญหาในการบริหารกิจการนักเรียนจากความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่มอยู่ในระดับน้อย เรียงตามลำดับ ดังนี้

6.2 นักเรียนไม่สามารถอยู่ร่วมกิจกรรมภายหลังเลิกเรียน

6.3 ครูที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมยังขาดประสบการณ์หรือความถนัด

6.4 กิจกรรมมากเกินไปทำให้กระทบต่อเวลาเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ของนักเรียน

6.5 ขาดการวางแผนการจัดกิจกรรมไว้ล่วงหน้า ทำให้เวลาและสถานที่เกิดความขัดข้องไม่สะดวก

6.6 นักเรียนไม่ร่วมมือและไม่สนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม

6.7 กิจกรรมที่จัดไม่สนองต่อความต้องการของนักเรียนโดยส่วนรวม

6.8 ครูไม่ให้ความสนใจและไม่เข้าร่วมกิจกรรม

6.9 ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญในการจัดกิจกรรมนักเรียน

มีข้อสังเกตในข้อ 6.2 กลุ่มผู้บริหารเห็นว่ามียุทธยาน้อย ส่วนกลุ่มครูอาจารย์เห็นว่ามียุทธยามาก

7. ด้านการจัดการจัดสอนซ่อมเสริม ผู้บริหารและครูอาจารย์ เห็นว่าปัญหาในการบริหารกิจการนักเรียนในภาพรวมด้านนี้ อยู่ในระดับมาก

ปัญหาในการบริหารกิจการนักเรียนที่อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้

7.1 นักเรียนไม่สนใจรับการสอนซ่อมเสริม

7.2 ขาดการวิจัยวิเคราะห์นักเรียนว่าทำไมถึงเรียนอ่อนก่อนการจัดสอนซ่อมเสริม

7.3 ครูอาจารย์ขาดขวัญกำลังใจที่จะทำการสอนซ่อมเสริม

ส่วนปัญหาในการบริหารกิจการนักเรียนจากความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่มอยู่ในระดับน้อยมีเพียง 1 ข้อคือ

7.4 ครูอาจารย์ไม่มีเวลาในการสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียน

มีข้อสังเกตในข้อ 7.4 กลุ่มผู้บริหารเห็นว่ามียุทธยามาก ส่วนกลุ่มครูอาจารย์เห็นว่ามียุทธยาน้อย

8. ด้านการรักษาวินัยและความประพฤติของนักเรียน ผู้บริหารและครูอาจารย์ เห็นว่าปัญหาในการบริหารกิจการนักเรียนในภาพรวมด้านนี้ อยู่ในระดับน้อย เรียงตามลำดับดังนี้

8.1 โรงเรียนมีปัญหเกี่ยวกับนักเรียนกระทำผิดระเบียบวินัยเป็นประจำ

8.2 ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือ ควบคุม และเอาใจใส่ในด้านความประพฤตินักเรียน

8.3 นักเรียนไม่เข้าใจหรือไม่สนใจกฎระเบียบวินัยของโรงเรียน

8.4 ผู้บริหารมักอะลุ่มอล่วยในการพิจารณากำหนดโทษของนักเรียนที่กระทำผิด

8.5 สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมีผลทำให้นักเรียนกระทำผิดวินัย

8.6 ระเบียบวินัยที่ใช้อยู่ไม่เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน

8.7 ครูอาจารย์ในโรงเรียนไม่ให้ความร่วมมือและขาดการเอาใจใส่นักเรียนทำให้นักเรียนฝ่าฝืนกฎระเบียบ

8.8 ระบบการจัดการเรียนการสอนทำให้เกิดปัญหาระเบียบวินัย

9. ด้านการทำระเบียบสะสมเป็นหลักฐานและประวัตินักเรียน ผู้บริหารและครูอาจารย์เห็นว่าปัญหาในการบริหารกิจการนักเรียนในภาพรวมด้านนี้ อยู่ในระดับน้อย เรียงตามดังนี้

9.1 เอกสารหรือหลักฐานเกี่ยวกับทะเบียนประวัตินักเรียนไม่สมบูรณ์และไม่เป็นปัจจุบัน

- 9.2 ขาดความร่วมมือจากผู้ปกครองและนักเรียนในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติ
- 9.3 โรงเรียนขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการใช้อุปกรณ์ แบบฟอร์ม และเครื่องมือ ในการทำทะเบียนโดยเฉพาะ
- 9.4 โรงเรียนประสบปัญหาเกี่ยวกับระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ ในการทำทะเบียนสะสม เนื่องจากมีความซับซ้อน เข้าใจยาก ทำให้เกิดความสับสน ปฏิบัติไม่ถูกต้อง
- 9.5 ในการขอรับใบรับรองหรือหลักฐานเกี่ยวกับนักเรียนมีขั้นตอนล่าช้าต้องใช้เวลานาน
10. ด้านการวิจัยประเมินผลและติดตามผลเมื่อนักเรียนสำเร็จการศึกษา ผู้บริหาร และครูอาจารย์ เห็นว่าปัญหาในการบริหารจัดการนักเรียนในภาพรวมด้านนี้ อยู่ในระดับมาก ปัญหาในการบริหารจัดการนักเรียนที่อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้
- 10.1 ขาดการสนับสนุนให้มีการจัดตั้งสมาคมศิษย์เก่า
- 10.2 นักเรียนที่เรียนสำเร็จไปแล้วไม่ติดต่อกลับหรือไม่ให้สถานที่ติดต่อ ทำให้โรงเรียนติดตามผลนักเรียนไม่ได้
- 10.3 ขาดการประสานงานและการจัดกิจกรรมสัมพันธ์ระหว่างศิษย์เก่าและโรงเรียน
- 10.4 ขาดผู้รับผิดชอบโดยตรงในการติดตามผลนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว ส่วนปัญหาในการบริหารจัดการนักเรียนจากความคิดเห็นของทั้งสองกลุ่มอยู่ในระดับน้อยมีเพียง 1 ข้อ คือ
- 10.5 โรงเรียนไม่เห็นความจำเป็นหรือความสำคัญในการติดตามวิจัยประเมินผลความก้าวหน้าของศิษย์เก่า

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม จากผลการวิจัยพบว่าในกลุ่มผู้บริหารจะเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิงวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี ซึ่งถือได้ว่าเป็นผู้มีความสามารถในการบริหารสถานศึกษาอายุของผู้บริหารอยู่ในช่วง 31 - 40 ปี และ 41 - 50 ปีใกล้เคียงกัน และมีประสบการณ์ในการทำงาน 5 - 10 ปี ซึ่งบุคคลในวัยนี้มีความกระตือรือร้นในการทำงาน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าตัดสินใจ มีความรับผิดชอบผลของการตัดสินใจในการทำงาน สามารถให้คำแนะนำแก่ครูอาจารย์ได้ สำหรับครูอาจารย์ส่วนใหญ่จะเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี อายุระหว่าง 31 - 40 ปี และมีประสบการณ์ในการทำงานในช่วงต่ำกว่า 5 ปีและระหว่าง 5 - 10 ปี ซึ่งบุคคล

ในวัยนี้ มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีซึ่งเหมาะสม สำหรับการสร้างงานและเป็นกำลังสำคัญ ในการพัฒนาโรงเรียน โรงเรียนควรสนับสนุนให้ครูอาจารย์ได้มีการพัฒนาทั้งด้านการทำงานและ การพัฒนาตน เช่นการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจแก่ครูอาจารย์ในโรงเรียน และเป็นการส่งเสริมให้ก้าวหน้าในสายงานนี้ต่อไป

สภาพการปฏิบัติและปัญหาในการบริหารกิจการนักเรียน

1. การรับเด็กและการแบ่งกลุ่มนักเรียน

สภาพการปฏิบัติในด้านนี้ผลการวิจัยปรากฏว่า ทั้งผู้บริหารและครูอาจารย์เห็น สอดคล้องกันว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติมากดีแล้ว คือ ในการรับสมัครนักเรียน โรงเรียนได้ทำการ ประชาสัมพันธ์ตามที่บริการและรับสมัครนักเรียนตามคำสั่งของกระทรวงศึกษาธิการอย่าง คร่งครัด โรงเรียนถือปฏิบัติมากที่สุด ส่วนการแบ่งกลุ่มนักเรียนก่อนการจัดนักเรียนเข้าเรียนตาม แผนการเรียนนั้น โรงเรียนได้อาศัยการสอบมาเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจ ซึ่งก็ตรงตามความต้องการ เรียนตามแผนการเรียนของนักเรียนส่วนใหญ่ และช่วยให้การจัดจำนวนนักเรียนเข้าเรียนในแต่ละ ห้องได้สัดส่วนเหมาะสมเป็นไปตามเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้และตรงตามความ ต้องการของนักเรียน แต่ที่สำคัญคือผู้บริหารต้องตระหนักในความสำคัญในการจัดกลุ่มนักเรียนที่มี ความสัมพันธ์โดยตรงกับการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็กให้มาก (ใจจริง บุญเรืองรอด , 2541 : 65) ส่วนเรื่องที่เกิดขึ้นภายหลังการจัดนักเรียนเข้าชั้น คือการที่นักเรียนขอเปลี่ยนแผนการเรียนหรือ ห้องเรียนจะมีเกิดขึ้นน้อยมาก เพราะโรงเรียนได้พยายามจัดนักเรียนให้เรียนตามแผนการเรียนที่ นักเรียนสนใจ

ในส่วนของปัญหาในการรับเด็กและการแบ่งกลุ่มนักเรียน จากผลการวิจัยปรากฏ ว่า โดยรวมแล้ว ปัญหาในการปฏิบัติมีน้อย แต่ผู้บริหารและครูอาจารย์มีความเห็นที่ขัดแย้งกัน คือ ผู้ บริหารเห็นว่าปัญหาน้อย ($\bar{X} = 2.39$) ส่วนครูอาจารย์เห็นว่าปัญหามาก ($\bar{X} = 2.50$) โดยปัญหาที่ ทั้งสองกลุ่มเห็นว่ามามากคือ เด็กที่รับเข้ามาศึกษามีปัญหาทางด้านความสามารถในการเรียนอ่อน ซึ่งผู้บริหารและครูอาจารย์ต้องร่วมมือกันในการแก้ไข อาจใช้การสอนซ่อมเสริมเข้ามาช่วย เพื่อให้ เด็กมีพัฒนาการในการเรียนเหมาะสมและสามารถเรียนรู้ได้ทันนักเรียนในชั้นเดียวกัน ส่วนการที่ นักเรียนเลือกแผนการเรียนตามเพื่อน ซึ่งทำให้เกิดปัญหาในการเรียนนั้น โรงเรียนควรแก้ไขด้วย การประชาสัมพันธ์และชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจแผนการเรียนในแต่ละแผน เพื่อให้นักเรียนสามารถ ตัดสินใจได้และเพื่อลดปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ ส่วนการที่โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาของ สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติเปิดในระดับชั้นเดียวกับโรงเรียนมัธยมศึกษาชั้นนั้น ไม่มีผลต่อ การเพิ่มขึ้นหรือลดลงของจำนวนนักเรียนในโรงเรียนมัธยม สำหรับปัญหาการจัดแผนการเรียนเป็น

แบบบังคับเลือกจนเกินไป เกิดจากจำนวนครูอาจารย์ในแต่ละวิชาไม่เท่ากันจึงไม่สามารถเปิดแผนการเรียนได้หลากหลาย โรงเรียนอาจใช้ภูมิปัญหาท้องถิ่นหรือศิษย์เก่า ให้เข้ามามีส่วนช่วยเหลือในการเรียนการสอนได้

2. การปฐมนิเทศ

สภาพการปฏิบัติในด้านนี้ผลการวิจัยปรากฏว่า ทั้งผู้บริหารและครูอาจารย์เห็นสอดคล้องกันว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติมากดีแล้ว คือ ในการจัดการปฐมนิเทศของโรงเรียน โรงเรียนจะแนะนำให้นักเรียนรู้จักครูอาจารย์ สถานที่และบริเวณโรงเรียนที่นักเรียนจะต้องเกี่ยวข้องกับ โดยการจัดการปฐมนิเทศโรงเรียนได้กำหนดจุดมุ่งหมายไว้อย่างชัดเจน พร้อมทั้งจัดเอกสารคู่มือให้นักเรียนและผู้ปกครอง เพื่อให้ทราบ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับตัวของนักเรียนเอง ดังที่ โจจริง นุญเรืองรอด(2541 : 57 - 58) ที่กล่าวถึงการปฐมนิเทศว่าไว้เป็น “กิจกรรมสำคัญที่สถานศึกษาจะต้องให้นักเรียน คือการปฐมนิเทศนักเรียนใหม่ เป็นการช่วยให้นักเรียนปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมในโรงเรียนได้อย่างรวดเร็ว หากสถานศึกษาที่มีการจัดคู่มือนักเรียนและนำมาใช้ควบคู่กันไปด้วย จะช่วยให้นักเรียนปรับตัวเข้ากับเงื่อนไขต่าง ๆ ในระบบการเรียนได้อย่างไม่ผิดพลาด” ส่วนการจัดการปฐมนิเทศโรงเรียนจะจัดให้ครูอาจารย์ ผู้ปกครองและนักเรียนพบปะกัน เพื่อให้เกิดความเข้าใจกันดีระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครองซึ่งก็ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี พร้อมกันนี้โรงเรียนได้จัดให้มีการประเมินผลการจัดการปฐมนิเทศ เพื่อนำผลการประเมินให้เป็นแนวทางในการแก้ไขข้อบกพร่องและใช้ในการวางแผนการจัดการปฐมนิเทศในคราวต่อไปให้ดียิ่งขึ้น

ในส่วนของปัญหาในการปฐมนิเทศ จากผลการวิจัยปรากฏว่า ทั้งผู้บริหารและครูอาจารย์เห็นสอดคล้องกันว่าโรงเรียนมีปัญหาในการปฏิบัติน้อย แต่เมื่อพิจารณาพบว่าโรงเรียนขาดบุคลากรที่มีความชำนาญในการจัดการกิจกรรม ดังนั้นโรงเรียนจึงควรส่งครูอาจารย์ไปอบรมการดำเนินการจัดกิจกรรม ส่วนการจัดการปฐมนิเทศที่ยังขาดความพร้อมทั้งวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการดำเนินการที่ชัดเจน อาจเนื่องมาจาก การจัดการปฐมนิเทศจะจัดก่อนเปิดภาคเรียน ครูอาจารย์อาจมีภาระงานอื่น ๆ เช่น การรับเด็ก การจัดการวางสอน การจัดชั้นเรียน ทำให้ไม่มีเวลาในการเตรียมการ ดังนั้นก่อนเปิดภาคผู้บริหารควรจัดให้มีการประชุมเพื่อเตรียมการล่วงหน้า และมอบหมายหน้าที่ ความรับผิดชอบให้แก่ครูอาจารย์ ควรกำหนดเนื้อหา วัตถุประสงค์ในการจัดการปฐมนิเทศให้ชัดเจน และควรจัดให้มีการประชุมก่อนการปฐมนิเทศ เพื่อติดตามงานที่มอบหมาย และหาแนวทางป้องกันปัญหาและลดอุปสรรคที่คาดว่าจะเกิดขึ้นได้ ส่วนการจัดกิจกรรมที่จัดการปฐมนิเทศไม่เข้าใจหรือไม่กระตุนความสนใจของนักเรียนโรงเรียนอาจเลือกเชิญศิษย์เก่าที่มีชื่อเสียงหรือการใช้ศิษย์ปัจจุบันให้เข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างความประทับใจและสร้างกิจกรรมที่กระตุ้นให้เกิดความสนใจไม่น่าเบื่อหน่ายในระหว่างการจัดกิจกรรม

3. การจัดให้ทุนการศึกษา

สภาพการปฏิบัติในด้านนี้ผลการวิจัยปรากฏว่า ทั้งผู้บริหารและครูอาจารย์เห็นสอดคล้องกันว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติมากแล้ว ได้แก่ เกณฑ์ในการพิจารณาผู้ที่ควรได้รับทุนการศึกษา โรงเรียนได้กำหนดไว้อย่างชัดเจน เหมาะสม โดยโรงเรียนได้ทำการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองและนักเรียนทราบอย่างทั่วถึง ภายหลังจากที่นักเรียนได้รับทุนแล้ว โรงเรียนได้ให้การอบรมให้ผู้ได้รับทุนการศึกษามีความสำนึกในความรับผิดชอบต่อตนเองและปฏิบัติตนให้เหมาะสมเป็นตัวอย่างที่ดีต่อไป และโรงเรียนมีทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนที่ขาดแคลนเพียงพอกับความ ต้องการของนักเรียน พร้อมทั้งโรงเรียนยังมีการติดตามประเมินผลการดำเนินชีวิตของนักเรียนที่ได้รับทุนการศึกษาด้วย

ในส่วนของปัญหาในการจัดให้ทุนการศึกษา ผลการวิจัยปรากฏว่า ทั้งผู้บริหารและครูอาจารย์เห็นสอดคล้องกันว่าโรงเรียนมีปัญหาในการปฏิบัติน้อย แต่โรงเรียนมักพบกับปัญหา จำนวนเงินทุนมีน้อยยังไม่เพียงพอกับความ ต้องการของนักเรียน อาจสืบเนื่องมาจากผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรม ทำนา ทำสวน ทำให้มีรายได้ไม่แน่นอน โรงเรียนจึงต้องจัดหาทุนไว้ให้เพียงพอกับความ ต้องการของนักเรียน โดยมีการพิจารณาการให้ทุนการศึกษาอย่างรัดกุมและยุติธรรม สำหรับการจัดหาทุนการศึกษาของโรงเรียนนั้น อาจได้มาจากชุมชน โดยโรงเรียนมีการประสานกับชุมชนให้มากขึ้น มีการจัดเกษตรแบบพอเพียงขึ้นภายในโรงเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนหารายได้ระหว่างเรียน และโรงเรียนให้การฝึกอาชีพเบื้องต้นให้กับนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนสามารถหารายได้ช่วยเหลือตัวเองได้ ส่วนในการประชาสัมพันธ์การขอรับทุน การสำรวจนักเรียนที่ ต้องการทุนการศึกษา และการพิจารณาการให้ทุนการศึกษานั้น อาจมีปัญหาบ้าง ซึ่งผู้บริหารก็ต้องแก้ไขโดยการร่วมมือกันระหว่างผู้รับผิดชอบและครูอาจารย์ต่อไป ในปัจจุบัน รัฐบาลได้จัดสรรเงิน ทุนเพื่อการศึกษาให้กับผู้ปกครองที่มีรายได้น้อย โดยคิดดอกเบี้ยในอัตราที่ต่ำมาก ซึ่งนักเรียนจะต้องใช้คืนเงินทุนเมื่อสำเร็จการศึกษาและออกไปทำงานแล้ว

4. การจัดบริการและสวัสดิการต่าง ๆ เช่น บริการอาหารกลางวันและน้ำดื่ม บริการสุขภาพอนามัย ฯลฯ

สภาพการปฏิบัติในด้านนี้ผลการวิจัยปรากฏว่า ทั้งผู้บริหารและครูอาจารย์เห็นสอดคล้องกันว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติน้อยแล้ว แต่พบว่าในภาพรวมนั้นผู้บริหารมองว่ามีการปฏิบัติ ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.55$) แต่ก็ค่อนข้างน้อย สำหรับครูอาจารย์มองว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย ($\bar{X} = 2.35$) แสดงว่าผู้บริหารมีโอกาสในการสัมผัสในเรื่องต่าง ๆ นี้มากกว่าครูอาจารย์ ซึ่งถือ ว่าเป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหาร จึงคิดว่าตนเองได้จัดบริการและสวัสดิการต่าง ๆ มากแล้ว ส่วน ครูอาจารย์เป็นผู้ใกล้ชิดกับนักเรียนจะมองเห็นสภาพเหล่านี้ได้ในระดับปฏิบัติจริง สำหรับการ

บริการน้ำดื่มและคุณภาพของอาหารกลางวัน โรงเรียนมีบริการเพียงพอกับความต้องการ ถูกสุขลักษณะและถูกหลักโภชนาการแต่ในเรื่องนี้ผู้บริหารมองว่ามีการปฏิบัติมากดีแล้ว แต่ครูอาจารย์มองว่ามีการปฏิบัติน้อย ผู้บริหารจึงควรคำนึงถึงประโยชน์ที่นักเรียนควรได้รับมาเป็นอันดับแรก ซึ่งสอดคล้องกับ กฤษณ์ ศิริพงษ์ (ม.ป.ป.:196 - 197) ที่กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดบริการอาหารกลางวันว่า “บุคคลที่ได้รับประโยชน์จากการจัดบริการอาหารกลางวันในโรงเรียนคือ ผู้ปกครอง นักเรียนและคณะครูในโรงเรียน” ในขณะที่เกี่ยวกับการปฏิบัติที่โรงเรียนจัดยังไม่เพียงพอกับความต้องการ ได้แก่ จำนวนเวชภัณฑ์ที่จำเป็นต่อการปฐมพยาบาล จำนวนเตียงพยาบาล ความสะอาด และจำนวนของห้องน้ำห้องส้วมที่สะอาดถูกสุขลักษณะ ผู้บริหารมองว่ามีมากเพียงพอแล้ว แต่ครูอาจารย์มองว่ายังมีไม่เพียงพอ ในเรื่องนี้ผู้บริหารเป็นผู้ควบคุมดูแลและทราบรายละเอียดภายในโรงเรียนทั้งหมด ส่วนครูอาจารย์จะมองเห็นเพียงบางจุดทำให้มองว่ามีปัญหามาก ด้านจำนวนพยาบาล และเจ้าหน้าที่พยาบาล ห้องพยาบาล และจำนวนหนังสือ วารสารในห้องสมุด ทั้งผู้บริหารและครูอาจารย์เห็นสอดคล้องกันว่ามีไม่เพียงพอ

ในส่วนของปัญหาในการจัดบริการและสวัสดิการต่าง ๆ ผลการวิจัยปรากฏว่า ทั้งผู้บริหารและครูอาจารย์เห็นสอดคล้องกันว่าโรงเรียนมีปัญหาในการปฏิบัติน้อย แสดงให้เห็นว่าสภาพการบริหารซึ่งมีปฏิบัติในระดับน้อย ไม่ส่งผลกระทบต่อการจัดบริการและสวัสดิการต่าง ๆ ของโรงเรียนซึ่งอาจเนื่องมาจากการดำเนินงานที่โรงเรียนจะต้องจัดทำตลอด จะมีความจำเป็นมากในบางครั้งเท่านั้น แต่ปัญหาที่พบมากในการปฏิบัติงาน คือ การขาดงบประมาณสนับสนุน ในการจัดหาหนังสือ ตำรา วารสาร เพื่อให้บริการครูอาจารย์และนักเรียน ขาดบุคลากรทางด้าน การพยาบาล เวชภัณฑ์และอุปกรณ์ในการปฐมพยาบาล ในด้านการปฐมพยาบาลโรงเรียนควรแก้ปัญหาโดยการให้ครูอาจารย์ที่มีความรู้เกี่ยวกับการปฐมพยาบาลมาทำหน้าที่ดูแล และควบคุมการใช้เวชภัณฑ์ของโรงเรียน ด้านห้องน้ำ ห้องส้วม มีจำนวนไม่เพียงพอกับความต้องการ ซึ่ง ภิญญา สาร (2523 : 472 - 473) ได้กำหนดจำนวน ห้องน้ำ ห้องส้วมที่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียนไว้เป็นเกณฑ์มาตรฐาน สำหรับด้านอาหารและเครื่องดื่มยังมีปัญหาด้านโภชนาการและสุขอนามัยบ้าง ซึ่งผู้บริหารควรขอความร่วมมือจากหน่วยงานของราชการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาให้บริการทางด้านสุขภาพอนามัย หลักโภชนาการและให้ความรู้แก่ครูอาจารย์ นักเรียนในเรื่องการปฐมพยาบาลเบื้องต้นด้วย

5. การปรึกษาหารือหรือแนะแนว

สภาพการปฏิบัติในด้านนี้ผลการวิจัยปรากฏว่า ทั้งผู้บริหารและครูอาจารย์เห็นสอดคล้องกันว่าโดยรวมแล้วโรงเรียนมีการปฏิบัติน้อย ซึ่งขัดแย้งกับผลการวิจัยของ สรสิทธิ์ ศิลปศรีกุล (2526) ซึ่งได้ผลการปฏิบัติในระดับมาก แต่มีข้อสังเกตที่ว่าผู้บริหารมองว่ามีการปฏิบัติ

ในระดับที่มาก ($\bar{X} = 2.53$) แต่ก็ก่อนไปทางน้อย ส่วนครูอาจารย์มองว่ามีการปฏิบัติในเกณฑ์น้อย ($\bar{X} = 2.32$) ได้แก่ การประชาสัมพันธ์และกระตุ้นให้นักเรียนมาใช้บริการปรึกษาหารือหรือแนะแนวสภาพของห้องหรือหน่วยบริการแนะแนวที่จัดไว้โดยเฉพาะ อาจลึกลับเกินไปหรือทึบเกินไป ทำให้นักเรียนให้ความสนใจที่จะเข้ามาใช้บริการน้อย ด้านครูอาจารย์ประจำห้องแนะแนวที่มีความสามารถโดยเฉพาะมีจำนวนไม่เพียงพอกับอัตราความต้องการของนักเรียน หรือครูอาจารย์ประจำห้องแนะแนวอาจไม่มีเวลาให้ในบางครั้ง โรงเรียนอาจเชิญผู้เชี่ยวชาญหรือนุคคลภายนอกมาให้การแนะแนวแก่นักเรียน ซึ่งสภาพการปฏิบัติเหล่านี้ มีการปฏิบัติในระดับน้อยในความเห็นของครูอาจารย์ เพราะครูอาจารย์จะมีความใกล้ชิดกับนักเรียนและมองเห็นสภาพได้ดีกว่า ส่วนผู้บริหารจะมองในระดับการบริหารว่ามีการปฏิบัติดีแล้ว ในเรื่องที่ว่าผู้บริหารและครูอาจารย์มีความเห็นว่ามีสภาพการปฏิบัติดีแล้วคือ เอกสารและข้อมูลที่มีประโยชน์ในการแนะแนวให้นักเรียน ในการศึกษาค้นคว้ามีเพียงพอแล้ว

ส่วนของปัญหาในการปรึกษาหารือหรือแนะแนว ผลการวิจัยปรากฏว่าในภาพรวมทั้งผู้บริหารและครูอาจารย์เห็นสอดคล้องกันว่าโรงเรียนมีปัญหาในการปฏิบัติน้อย แต่ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ โรงเรียนขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถหรือศึกษามาทางด้านการแนะแนวโดยตรง ทำให้บริการด้านการแนะแนวไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร ไม่ทำหยาทำให้นักเรียนไม่สนใจและไม่มาใช้บริการแนะแนว ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ วินัย จันदारวรรณ (2524) ในเรื่องความขาดบุคลากรในด้านแนะแนวและนักเรียนไม่ค่อยมีความกล้าเข้าพบครูแนะแนว ซึ่งครูอาจารย์ฝ่ายแนะแนวต้องหาทางแก้ไขให้นักเรียนกล้าเข้าพบ เช่น อาจจัดนิทรรศการภายในห้อง การติดกล่องรับปรึกษา การให้นัดพบเป็นรายบุคคล ส่วนปัญหาที่พบน้อย คือ สถานที่ ความร่วมมือของครูอาจารย์ในการให้คำปรึกษาหารือ และในปัจจุบันการแนะแนวไม่ได้เน้นเฉพาะการศึกษาต่อเท่านั้น แต่จะมีการแนะแนวอาชีพ โดยบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญ ศิษย์เก่า หรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานจากภาครัฐและเอกชน มีการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียนเอง โรงเรียนควรให้ครูอาจารย์ที่ปรึกษาประจำชั้นมีส่วนร่วมในการแนะแนวนักเรียนในชั้นให้มากขึ้น โดยการให้ความรู้ในการทำหน้าที่โฮมรูมแก่นักเรียนด้วย

8. การจัดกิจกรรมนักเรียน

สภาพการปฏิบัติในด้านนี้ผลการวิจัยปรากฏว่า ทั้งผู้บริหารและครูอาจารย์เห็นสอดคล้องกันว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติมากอยู่แล้ว โดยที่ผู้บริหารโรงเรียนจะให้ความสำคัญและให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมของนักเรียนมาก โดยครูอาจารย์ในโรงเรียนได้ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมเป็นอย่างดี ทำให้โรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมได้สอดคล้องกับความต้องการของเด็กสามารถสนองความต้องการและความถนัดของเด็กได้เต็มที่ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องจุดมุ่งหมาย

ของการจัดกิจกรรมของ กาญจนา ศรีกาพลินซ์ (2535 : 465-466) และ โจจริง บุญเรืองรอด (2541 : 137) “ความต้องการกิจกรรมของนักเรียนนั้นควร พิจารณาจากตัวนักเรียนเอง อาจจะพิจารณาได้ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านจิตลักษณะ (characteristic) ด้านความถนัด (aptitude) ด้านความสนใจ (interest) และด้านปัญหาที่เด็กเผชิญ” และโรงเรียนสามารถจัดอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมได้เหมาะสมกับแต่ละกิจกรรม พร้อมทั้งการจัดกิจกรรมของนักเรียน โรงเรียนได้เชิญผู้ปกครองและบุคคลภายนอกให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนักเรียนเช่น การส่งเสริมเอกลักษณ์วัฒนธรรมของท้องถิ่น การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการจัดกิจกรรมทุกครั้ง โรงเรียนยังได้ทำการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมให้ผู้เกี่ยวข้องทราบด้วย เพื่อเป็นการเผยแพร่ผลงานของนักเรียน พร้อมทั้งได้ทำการประเมินผลการจัดกิจกรรมทุกครั้ง เพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการวางแผน ปรับปรุงและแก้ไขข้อบกพร่องต่อไป เป็นที่น่าสังเกตว่า ในการจัดกิจกรรมทุก ๆ ครั้งผู้บริหารจะมองว่ามีผลกระทบต่อเวลาเรียนของนักเรียนน้อย ส่วนครูอาจารย์เห็นว่ากระทบต่อการเรียนมาก เนื่องจากจากครูอาจารย์เป็นผู้สอน จะต้องกำหนดเวลาในการสอนไว้แน่นอน เมื่อมีการจัดกิจกรรมก็จะส่งผลกระทบต่อเวลาเรียนของนักเรียน ทำให้การเรียนไม่ครบตามหลักสูตรหรือเร่งรัดมากเกินไป จะส่งผลเสียต่อนักเรียนได้

ปัญหาในการจัดกิจกรรมนักเรียน ผลการวิจัยปรากฏว่า ทั้งผู้บริหารและครูอาจารย์เห็นสอดคล้องกันว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ซึ่งพบว่าโรงเรียนจะมีปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณและอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารซึ่งเป็นผู้จัดหางบประมาณจะต้องพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ ส่วนปัญหาในด้านอื่น ๆ คือกิจกรรมที่จัดไม่สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก การจัดกิจกรรมขาดการวางแผนล่วงหน้า และปัญหาที่สำคัญคือนักเรียนไม่สามารถอยู่ร่วมกิจกรรมหลังเลิกเรียนได้ อาจเนื่องมาจากการเดินทางกลับบ้านลำบาก เพราะรถโดยสารจะมีเป็นเวลาหรือเด็กซึ่ง घरานกลับบ้าน ดังนั้นในการจัดกิจกรรมของนักเรียนภายหลังเลิกเรียนโรงเรียนควรติดต่อกับผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดเวลาและเพื่อความสะดวกในการเดินทางของเด็ก

7. การจัดการสอนซ่อมเสริม

สภาพการปฏิบัติในด้านนี้ผลการวิจัยปรากฏว่า ทั้งผู้บริหารและครูอาจารย์เห็นสอดคล้องกันว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติในน้อย กล่าวคือ ในการจัดการสอนซ่อมเสริมนักเรียนที่เรียนอ่อน หรือมีการดำเนินการสอนเสริมนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ในเรื่องนี้ครูอาจารย์ได้มีการสำรวจเด็กเพื่อจัดสอนซ่อมเสริมได้ถูกต้องตรงกับปัญหาที่เกิดในตัวเด็กน้อย สอดคล้องกับแนวคิดของ ศรียา - ประภัสสร นิยมธรรม (2525 : 34) “การวินิจฉัยที่ดีจะเป็นพื้นฐานให้การสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ การวินิจฉัยเป็นกระบวนการหนึ่งของการสอนซ่อมเสริม” สภาพที่พบอีกด้านหนึ่ง คือ ผู้ปกครองให้ความสนใจในการเรียนเสริมของนักเรียนน้อย และในการสอนซ่อมเสริม

ผู้บริหารมองว่าครูอาจารย์มีการปฏิบัติมาก อาจเป็นเพราะครูอาจารย์เป็นผู้ที่อยู่ในวัยหนุ่มสาว มีความกระตือรือร้นในการทำงาน แต่ครูอาจารย์ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติกลับมองว่ามีการปฏิบัติน้อย ยังไม่เพียงพอกับความต้องการของนักเรียน ดังนั้นผู้บริหารให้ความสำคัญของการจัดการสอนซ่อมเสริมมากขึ้น จัดให้มีการสำรวจความต้องการการการสอนซ่อมเสริมของนักเรียน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการสอนซ่อมเสริมของนักเรียน

ในส่วนของปัญหาในการจัดสอนซ่อมเสริม จากผลการวิจัยปรากฏว่า ทั้งผู้บริหารและครูอาจารย์เห็นสอดคล้องกันว่าโรงเรียนมีปัญหาในการปฏิบัติมาก กล่าวคือ นักเรียนไม่สนใจที่จะรับการสอนซ่อมเสริม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประทีป วุฒิรัตนโกวิท (2532) ในเรื่องปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการจัดสอนซ่อมเสริม อาจสืบเนื่องมาจากนักเรียนมีความวิตกกังวลคิดว่าเป็นเรื่องน่าอาย เพราะนักเรียนคิดว่าผู้ที่ต้องเรียนซ่อมเสริมนั้นเป็นเด็กที่เรียนอ่อนเท่านั้น หรืออาจมาจากการที่โรงเรียนไม่ได้ทำการสำรวจก่อนว่า นักเรียนที่จะได้รับการสอนซ่อมเสริมมีปัญหาในด้านใด เพื่อจะได้แก้ไขให้ถูกต้อง ทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายไม่สนใจเรียน โรงเรียนควรให้ความรู้กับครูอาจารย์ในการสำรวจนักเรียนที่มีปัญหาและต้องได้รับการสอนซ่อมเสริม อาจให้ฝ่ายแนะแนวเข้ามามีส่วนร่วมในการศึกษาปัญหาของเด็ก เพื่อให้สามารถแก้ไขได้ถูกต้อง ในด้านครูอาจารย์ก็ขาดขวัญและกำลังใจในการสอนซ่อมเสริม ดังนั้นผู้บริหารจึงควรให้ความสำคัญแก่การสอนซ่อมเสริม มีการรายงานผลการปฏิบัติงานในการประชุมเพื่อให้ทุกฝ่ายได้ทราบผลการดำเนินงานของครูอาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนซ่อมเสริม

8. การรักษาวินัยและความประพฤติของนักเรียน

สภาพการปฏิบัติในด้านนี้ผลการวิจัยปรากฏว่า ทั้งผู้บริหารและครูอาจารย์เห็นสอดคล้องกันว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติมากดีแล้ว กล่าวคือ โรงเรียนเล็งเห็นนักเรียนที่ประพฤติดี จึงได้จัดให้มีการยกย่อง เชิดชู เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้แก่เด็กปฏิบัติและสามารถเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับนักเรียนส่วนรวมได้ ในส่วนของกฎ ระเบียบของโรงเรียน โรงเรียนส่วนใหญ่ได้จัดทำคู่มือนักเรียน ในด้านวินัย ระเบียบ กฎเกณฑ์ ผู้บริหารโรงเรียนมีส่วนกระตุ้นและตักเตือนนักเรียนให้มีความเคร่งครัดในการปฏิบัติตามระเบียบ โดยได้รับความร่วมมือจากครูอาจารย์และผู้ปกครองในการร่วมศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนที่กระทำผิดวินัยมาหาวิธีแก้ปัญหาและวางแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนด้านการรักษาระเบียบวินัยและความประพฤติ ซึ่งขัดแย้งกับการวิจัยของ วินัย จันदारธรรม (2525) ซึ่งครูอาจารย์ไม่ค่อยให้ความร่วมมือและครูอาจารย์เป็นตัวอย่างที่ไม่ดีในการรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียน สภาพด้านอื่น ๆ ที่โรงเรียนได้ดำเนินการที่สำคัญคือเรื่องยาเสพติด โดยโรงเรียนได้ตรวจสอบนักเรียน และกำหนดแนวทางในการป้องกันปัญหาเสพติดในโรงเรียนในระดับมาก และปัญหาเกี่ยวกับการล่วงเกินทางเพศซึ่งในปัจจุบันก็

เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียนมัธยมศึกษา ทางโรงเรียนได้กำหนดแนวทางในการป้องกันปัญหานี้ไว้เช่นกัน

ในส่วนของปัญหาในการรักษาวินัยและความประพฤติของนักเรียน ผลการวิจัยปรากฏว่า ทั้งผู้บริหารและครูอาจารย์เห็นสอดคล้องกันว่าโรงเรียนมีปัญหาในการปฏิบัติวินัย แต่โดยทั่วไปปัญหาที่โรงเรียนพบคือักเรียนทำผิดระเบียบวินัยเป็นประจำ นักเรียนไม่สนใจกฎระเบียบวินัยของโรงเรียน ผู้ปกครองขาดการควบคุมและเอาใจใส่นักเรียนในด้านความประพฤติ ปัญหาเหล่านี้ผู้บริหารไม่ควรละเลย เพราะอาจกลายเป็นปัญหาใหญ่ต่อไปได้ ดังนั้นผู้บริหารควรให้ความสำคัญในด้านนี้ โดยการสอดส่องดูแลนักเรียนที่กระทำผิดวินัย ช่วยกระตุ้นให้ครูอาจารย์เอาใจใส่นักเรียนมากขึ้น มีความรับผิดชอบมากขึ้น และตักเตือนหรือทำโทษเมื่อกระทำผิด ในส่วนของผู้ปกครองผู้บริหารควรชี้แจงให้ผู้ปกครองเข้าใจในการปฐมนิเทศ

9. การทำระเบียบสะสมเป็นหลักฐานและประวัตินักเรียน

สภาพการปฏิบัติในด้านนี้ผลการวิจัยปรากฏว่า ทั้งผู้บริหารและครูอาจารย์เห็นสอดคล้องกันว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติมาดีแล้ว ทั้งด้านการทำระเบียบสะสมซึ่งมีรายละเอียดมีความครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับตัวนักเรียน หรือบ้านที่เกี่ยวกับตัวนักเรียน ที่โรงเรียนจัดทำเป็นปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ ศิริวรรณ ยวดยิ่ง(2533) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนให้ความสนใจในการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องของนักเรียนมากส่วนการรายงานผลการเรียนและความประพฤติของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ โรงเรียนสามารถกระทำได้รวดเร็ว สม่ำเสมอ และให้ความสะดวกมากพอควร ในส่วนของผู้ปกครองก็ให้ความสนใจ เอาใจใส่ในการกรอกสมุดรายงานผลการเรียนและความประพฤติของนักเรียนมาก แสดงว่าความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครองมีความใกล้ชิดมากขึ้น ผู้ปกครองมีความเอาใจใส่ในตัว of นักเรียนมากขึ้น

ปัญหาในการทำระเบียบสะสมเป็นหลักฐานและประวัตินักเรียน ผลการวิจัยปรากฏว่า ทั้งผู้บริหารและครูอาจารย์เห็นสอดคล้องกันว่าโรงเรียนมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ปัญหาที่พบบ้างก็คือเอกสารหรือหลักฐานเกี่ยวกับทะเบียนประวัตินักเรียนไม่สมบูรณ์หรือไม่ถูกต้อง เพราะผู้ปกครองและนักเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติ จึงทำให้การออกใบรับรองหรือหลักฐานเกี่ยวกับนักเรียนเกิดความล่าช้า ปัญหาอีกด้านก็คือ บุคลากรขาดความรู้เกี่ยวกับเอกสาร แบบฟอร์ม ซึ่งอาจมาจากระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการมีความซับซ้อนเข้าใจยาก ทำให้เกิดความสับสนในการปฏิบัติ ซึ่งผู้บริหารควรให้ความรู้แก่ครูอาจารย์ผู้ปฏิบัติ โดยการให้การอบรม การใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ทันสมัย เพื่อให้เกิดความรวดเร็วและมีความถูกต้องแม่นยำมากที่สุด

10. การวิจัยประเมินผลและติดตามผลเมื่อนักเรียนสำเร็จไปแล้ว

สภาพการปฏิบัติในด้านนี้ผลการวิจัยปรากฏว่า ทั้งผู้บริหารและครูอาจารย์เห็นสอดคล้องกันว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติน้อย ในด้านการติดตามความเคลื่อนไหวและความสำเร็จของนักเรียนที่เรียนจบไปแล้วนั้น ผู้บริหารเห็นว่ามีการปฏิบัติมาก แต่ครูอาจารย์กลับเห็นว่ามีการปฏิบัติน้อย ส่วนการประเมินผลและติดตามนักเรียนที่เรียนจบแล้ว เพื่อนำมาแก้ไขข้อบกพร่องในการจัดการศึกษาของโรงเรียนนั้นมีการปฏิบัติน้อยเพราะ โรงเรียนขาดบุคลากรที่ทำหน้าที่รับผิดชอบ และนักเรียนที่จบไปแล้วส่วนใหญ่จะไม่ติดต่อกลับมาที่ทางโรงเรียน ทำให้โรงเรียนไม่มีข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน การทำทำเนียบศิษย์เก่าจึงมีข้อมูลที่ไม่เป็นปัจจุบัน ทั้งโรงเรียนก็ไม่ค่อยประชาสัมพันธ์ศิษย์เก่าที่มีผลงานดีเด่นหรือผู้ที่มีคุณความดีช่วยเหลือสังคมให้ชุมชนทราบ ในการจัดกิจกรรมเหล่านี้ โรงเรียนควรประสานกับสมาคมศิษย์เก่า ผู้ปกครองและครู ให้ร่วมมือกันในการทำทำเนียบที่เป็นปัจจุบัน การประสานกับศิษย์เก่าในแต่ละรุ่น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน การออกสารประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนเพื่อแสดงผลงานของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่และศิษย์เก่าที่มีผลงานดีเด่น

ปัญหาในการวิจัยประเมินผลและติดตามผลเมื่อนักเรียนสำเร็จไปแล้ว จากผลการวิจัยปรากฏว่า ทั้งผู้บริหารและครูอาจารย์เห็นสอดคล้องกันว่าโรงเรียนมีปัญหายุ่งยากในระดับมาก ซึ่งปัญหาที่พบก็สอดคล้องกับสภาพการปฏิบัติคือ โรงเรียนไม่สนับสนุนและไม่เห็นความจำเป็นในการตั้งสมาคมศิษย์เก่า ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ วิชัย ธรรมชาติ (2538) ซึ่งได้ผลการวิจัยว่า “โรงเรียนยังไม่เห็นความจำเป็นในการจัดตั้งสมาคมศิษย์เก่า เพราะไม่เป็นที่สนใจของประชาชนโดยทั่วไป” หรือไม่มีผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง ทางด้านนักเรียนที่สำเร็จไปแล้วไม่สนใจที่จะติดต่อกลับไปทางโรงเรียน ทำให้ขาดการประสานกันระหว่างศิษย์เก่ากับโรงเรียน ทั้งการจัดกิจกรรมต่าง ๆ และการดำเนินงานด้านสมาคมศิษย์เก่า การวิจัยนี้ชี้ไปถึงข้อเท็จจริงและทัศนคติที่ผิด ควรได้รับการแก้ไขอย่างยิ่งการมีสมาคมศิษย์เก่าเป็นสิ่งที่ดี เพราะจะได้คัดเลือกศิษย์เก่าที่มีความเด่นและสร้างคุณประโยชน์ให้กับประเทศชาติส่วนรวมนำมาให้เกียรติเป็นตัวอย่างกับรุ่นน้องที่จะเป็นแรงจูงใจที่ดี อีกทั้งศิษย์เก่าเมื่อเติบโตมีพลังขึ้นก็จะหันมาให้ความช่วยเหลือสนับสนุนโรงเรียน ควรให้มีการแก้ไขเจตคติและความเข้าใจในด้านนี้ให้ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลงานวิจัยไปใช้

1. โรงเรียนควรให้การสนับสนุนกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนศิษย์เก่าและสมาคมผู้ปกครองและครู

2. โรงเรียนควรให้ความสำคัญต่อการสอนซ่อมเสริมให้มากขึ้น ทั้งในการสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ครูอาจารย์ในโรงเรียน และการรณรงค์ให้นักเรียนเห็นความสำคัญและเห็นประโยชน์ของการสอนซ่อมเสริม

3. โรงเรียนควรให้ความรู้ อบรม สัมมนาครูอาจารย์ในโรงเรียนให้มีความรู้ในด้านการแนะแนวแก่นักเรียน เพื่อให้ครูอาจารย์ทุกคนสามารถให้การปรึกษาหารือหรือนะแนวนักเรียนได้

4. โรงเรียนควรร่วมมือกับชุมชนในการจัดตั้งสมาคมศิษย์เก่า สมาคมผู้ปกครองและครู เพื่อหาแนวทาง ขอความร่วมมือและร่วมกันแก้ปัญหาที่โรงเรียนประสบอยู่ทั้งในด้านงบประมาณ และบุคลากรที่ขาดแคลน รวมทั้งจะช่วยในการติดตามศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

1. ควรจะมีการศึกษาและวิจัยสภาพ ปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารกิจการนักเรียนในแต่ละด้านทั้ง 10 ด้านให้ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น เพื่อจะได้นำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาดต่อไป

2. ควรจะมีการศึกษาและวิจัยสภาพปัญหาในการบริหารกิจการในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ เพื่อจะได้นำมาเปรียบเทียบให้เห็นสภาพและปัญหาต่าง ๆ ในแต่ละด้าน

3. เนื่องจากกิจกรรมนักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารกิจการนักเรียน แต่ว่าเป็นเรื่องใหญ่และสำคัญมาก น่าจะมีการวิจัยในเรื่องสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาขึ้นมาโดยเฉพาะ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย